

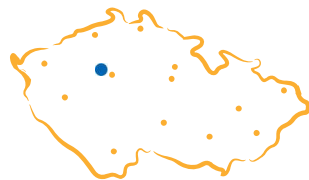

Hradiště Libušín s kostelem sv. Jiří

Libušínu vstříc krajem národních legend i pozoruhodnou přírodou

Text a foto: Michal Procházka

Vojvoda Krok se podle pověsti pyšnil třemi dcerami – Kazí, Tetou a Libuší. Zatímco první dvě jmenované si za svá sídla vyvolily skalní ostrohy nad řekou Berouňkou, třetí, ta nejmoudřejší, spočinula na slavném Vyšehradě, omývaném vodami matky řek Vltavy. Alespoň tak praví klasik. Jak si pak ale vysvětlit skutečnost, že se ve středních Čechách nedaleko Kladna nachází městečko zvané Libušín a v jeho blízkosti se tyčí návrší dávného slovanského hradiště?

I cesta je cíl

Cestu za legendárními počátky české státnosti je vhodné započít na vlakovém nádraží Kamenné Žehrovice, které leží na trati z Prahy do Rakovníka. Odtud vede k Libušínu zelená turistická značená trasa (TZT), která sice kýženeho cíle – bývalého hradiště při kostele sv. Jiří – značnou oklikou přes město také dosáhne, ale připraví tak turistu dychtícího po poznání

o úchvatné přírodní scenérie. Kdo chce nahlédnout do šperkovnice přírodního parku Džbán, který zde má svou východní výspu, musí zelenou TZT opustit na rozcestí „Na Rýni“ a dočasně svěřit své kroky pod patronát žlutých turistických značek. Po několika stech metrech, nedaleko křižovatky „U Ručiček“, se od sledované trasy odděluje cesta, která se nápadně svažuje do údolí. Právě zde je pomyslná

vstupní brána přírodní rezervace Pašijová draha, jež patří mezi nejcennější botanické lokality širého okolí. Přidanou hodnotou je pak zkrácení cesty ke svatojiřskému kostelu téměř o třetinu.

Geologie přírodní rezervace Pašijová draha

Bylo by však krajně neuvážené využít údolí jen jako zkratku a nevěnovat žádnou pozornost místu

samotnému. Význam Pašijových drah tkví v první řadě v bohaté květeně a zajímavé geologii. Zdejší podloží je tvořeno převážně opukou. Tato nažloutlá hornina se zvláště na Rakovnicku využívala jako lehce opracovatelný a vysoce estetický stavební kámen, což se nešťastí tohoto území z hlediska těžby nijak významně nedotklo. Zato druhá zajímavá vlastnost opuky se zde projevila v plném rozsahu! A to schopnost vytvářet tzv. pseudokrasové jevy. Řeč je o strukturách, jež se svým tvarem a způsobem vzniku nápadně podobají útvarům známým z vápencových oblastí krasů, kupříkladu toho Českého u Berouna. Ať už je řeč o závrtch, tedy nálevkovitých prohlubních v terénu, jeskyních, vysráženém travertinu v místním Knovízském potoce, anebo o ventarolách, což jsou pukliny, ze kterých v zimních měsících neúnavně proudí teplý vzduch, vše je zde vyvedeno v pozoruhodné jednotě.

Malebná i nebezpečná flóra
Krása kamene neohromí každého,

Před lýkocem jedovatým je třeba se mít na pozoru

zato odolat kouzlu pestrobarevných květů hájových bylin lze jen stěží. Předjařím počínaje a podzimem konče může pozorný návštěvník okusit nejsladších plodů džbánské přírody. Je však potřeba chápat toto sdělení čistě jako metaforu, jelikož je zde na každém kroku nastražena na nenasytého byložravce doslova život ohrožující past.

Prvním lákadlem počínajícího jara je drobný keřík lýkovec jedovatý, který vábí svou omamnou vůní jako hlasy mytických sirén. I zde však číhá smrtelné nebezpečí. Jak už samo jeho jméno napovídá, jedná se o prudce jedovatou rostlinu. Na kráse jemných růžových květů mu to však nijak neubírá. Jen co se trochu oteplí a lýkovec vymění kvítka za zpočátku zelené, později sytě červené bobule, nabídka barev a vůní se utěšeně rozroste. Jaterníky, plicníky, orseje, sasanky, bažanky, hrachory – co druh, to jiná barva a důvod k drobnému zdržení na cestě ke kostelu sv. Jiří.

Hořící keř

S přicházejícím létem většina rostlin napne veškeré síly ke tvorbě plodů, a spokojí se tak s odstíny zelené, ale právě díky tomu a s o to větší pompou dají vyniknout statné třemdavě bílé. Ta se rozhodně nesměle nekrčí kdesi v podrostu, ale ztepíle ční do výšky až jednoho metru a vystavuje svá bohatá růžová květenství. Ovšem i zde je potřeba mít se na pozoru, jelikož si

Stráň pokrytá třemdavou bílou

Třemdava bílá, známá také pod lidovým označením „hořící keř“